

in že se je jelo temiti. Slab ogenj iz peči je razprostiral slabo svetlobo po izbi. Otroci stojéč okolo postelje bolnega očeta, pripovedujejo mu, kakšno lepo smeréčico jim je podáril grajski logar za božično drevesce in vrhu tega še vsacemu kos dobre pogače, samo škoda da nimajo ničesar, kar bi na takó lepo drevesce razobésili ter ga nakítili v prihod božjega detetca. Te poslednje besede so ubozega očeta v srcé zaboléle; rad bi jim bil nakítil drevesce, ali s čim, ko siromak še toliko nima, da bi kupil najpotrébnejše stvari v življenje, kam li da kupi otrokom za božič kako darilce. S solzami v očéh se sklóne v postelji ter tolaži otročiče s tem, da še niso najnesréčnejši, ker je še mnogo ubóžnejših otrok na svetu, ki nimajo ne očeta ne matere ter se morajo po svetu potikati in si kruha prositi pri dobrih in usmiljenih ljudéh. V tem, ko so oče pripovedovali še otrokom pomén božičnega večera, stopi lógar s svojim gospodom v drugo sobo, ki je bila vedno zaprta, kajti dveh sob ubožni ljudjé niso mogli gréti. Grajski logar je bil v zidarjevej hiši že od poprej dobro znan, zato je prav tiho odprl vrata v sobo, postavil je božično drevesce na mizo, ki je stala v sredi sobe, ter jo pregrnil z belim prtom, ki ga je bil s seboj prinesel. Po pregrnenem prtú razpolóži različne lepe darove: knjižice s podobami, lesenega konja, sabljo, puničko, lepih oblačile, zlatih orehov, jabolk ter še mnogo drugih lepih in koristnih stvari. Ko je bilo vse pripravljeno, zapustita gospod in grajski logar zopet tiho, kakor sta bila prišla, Tugomirovo stanovanje ter otideta domóv. Prvi je bil Slavko, ki ugleda skozi razpóke sobinih vrat neko čarobno svetlobo; takój steče k vratom druge izbe. Ves osúpel zavpije: „Evo, ljubi oče, Jezuščka, kateri pride iz nebes, ker smo ga prosili!“ Vsi štirje planejo v sobo, kjer zagledajo božično drevesce v najlepšej svetlobi. Taci in toliko lepih darov niso Tugomirovi otroci še nikoli videli. Veselju ni bilo ni kraja ne konca; tudi na očeta je to nenadno veselje tako ugodno vplivalo, da vstane iz postelje in se z nedolžnimi otročiči raduje in to tem več, ko tudi zase najde prelep dar, t. j. dva desetáka, ki sta mu k popolnemu zdravju pripomogla. Na spomlad dobi za vse leto dosti dela v graščini, kate-
tere posestnik je bil plemenita in dobra duša, a tudi otroci mu so lepó napredovali v vsem, kar je dobro ter Bogú in ljudem dopadljivo.

Zaupajte, otroci, tudi vi vedno na ljubega Bogá; bodite pridni in pošteni, in tudi vam pošlje Bog svojega angela v podobi dobrega človeka, da vam pomore, kadar koli bode v stiskah in nadlogah. (Po „Smilju.“)

—*—

Noč na starega leta dan.

Bilo je v mrzlej nóči na starega leta dan. Stari Aleksij, imejóc čez sedemdeset let, slónel je pri oknu svoje kočee. Žalostno je povzdignil oči k nebu, ki je bilo z nebrojnimi zvezdicami posuto, globoko je vzdihnil, ter potem zopet povésil oči k tlam. Mislil je ubogi starček, kako kratko je človeško življenje; jedva (komaj) ga je začetek, že zopet ga je konec. A mislil je tudi na smrt, ki ne prizanaša sívej starosti, ter selí družega za družim iz te solzne doline. In smrt, — ta ni bila več daleč od njega, kajti

Aleksij je prestopil že sedemdeseto leto svojega življenja, ali namesto počitka in prijetnih spominov, stal mu je grôzen spomin pred očmi, spomin bridkosti in zlih dél, katerih je bilo polno njegovo življenje. Zdravje njegovo je bilo le na videz, njegova duša potrta, srcé prenapolneno žalosti in grenkôbe. Lica so mu bila bleda in strhla, a oči so svedôčile, da je že nekatera solza kanila iz njih. Dnevi minule mladosti so mu stopili pred oči. Spómnel se je ónega prevažnega trenutka v svojem življenji, ko mu so dali oče dva pota na izbiro. „Prvi teh potov,“ rekli mu so, „pripelje te do sreče in dušnega mirá, a drugi te pelje v brezno, iz katerega ni več nobene ootetbe.“

Gorjé! tesnôba se mu je polastila srcá, strup mu je zaprl usta in še le zdaj so mu se odprle oči, da je spoznal, kateri pot si je bil on odbral.

Vnovič povzdigne oči k nebu ter globoko vzdahne: „O povrnite se dnevi moje mladosti! Oče, denite me vnovič na razpôtje življenja, da si odberem pravi pot!“ — Ali zamán; mladost je že davno minula in oče že davno niso živeli več. Zapazil je zdaj Aleksij dva bléda ognja, ki sta začela goreti v močvirnej dolini, a naglo sta zopet zginila izpred njegovih oči. To vidêč, rekel je sam v sebi: „Takšni so bili dnevi moje odločbe!“ Ugledal je potem zvezdo, ki se je utrnila z jasnega neba, vzletela in se je naglo zgubila v neizmernem podnebnem prostoru. „Takó se pojde iz tega svetá,“ zaklical je Aleksij in vest ga je začela vnovič sklétiti in sreé mu je jelo krvavéti! — Zdaj se spómne vseh ónih, ki so bili z njim jednih let, ki so se otroci nekđaj igrali z njim, a Bogú služêč v mladosti, dobri in pošteni so zdaj ljudjé, srečni očetje, živêč v miru in zadovoljnosti. Kako veselo zdaj ti okončujejo staro leto in pozdravljajo novo, ki ravno prihaja . . . V tem trenutku udari kládivo ob zvon ter obznani nástop novemu letu. Krepko zadoní ta glas na ušesi starega Aleksija. Ta čarodejni odmév spómne ga na preljube starše, spómne ga na njihove prošnje, katere so vsacega leta ob tej dôbi pošiljali do ljubega Bogá za svojega sina; spómne ga naukov in opominov, katere so mu dajali, in blagoslova na smrtnej postelji, katerega ni bil vreden! . . . Pobit žalosti, britkosti in sramote ne more dalje gledati v jasno nebó, kjer bivajo njegovi dobri rajniki starši, povési oči k tlam, in iz njih se zalesketajo goste solzé, tihi vzdihljeji se mu izvijó iz srcá in še jedenkrat zakliče: „Povrni se ljuba mladóst, o povrni se!“

In mladost se je povrnila, ker vse to so bile le britke sanje, ki so mu čile Aleksijevo srcé v mrzlej noči pred prvim dnevom začenjajočega se mladega leta. Aleksij je bil še čvrst mladenič v najlepšem cvetji svojega življenja — starost je bila le zgolj domišljija ali blédej resnici podobna. Prebudivši se, vstane iz postelje, pade na koleni in hvali Bogá za veliko milost, da more še zapustiti pot pregrehe ter se vrniti na pot krepósti, ki osrečuje človeka in mu daje pravo srečo. Povrnil se je Aleksij na pravi pot in je našel srečo, mir in zadovoljnost.

Povrnite se takó tudi vi, mladi „Vrtčevi“ čitatelji, kateri ste morda zgrešili pravi pot svojemu življenju. Aleksijeve sanje bodo kedaj vaš oster sodnik. In če bodete kasneje v stiski in velikej britkosti znabiti klicali: „Povrni se ljuba mladóst, o povrni se!“ — verujte mi, da vam se nikoli več ne povrne.